

کد خبر: ۵۲۸۵۴۶

سرویس: بین الملل

تاریخ: ۲۳/مهر/۱۳۹۳ - ۰۹:۵۷

موسویان: غرب پس از انقلاب به تعهدات هسته‌ای‌اش در قبال ایران عمل نکرد

خبرگزاری تسنیم: مذاکره کننده سابق هسته‌ای کشورمان نوشت کشورهای غربی پس از انقلاب به تعهدات هسته‌ای خود به ایران عمل نکردند و ایران چاره ای نداشت که به سمت خودکفایی حرکت کرده و حتی سوخت را نیز در داخل تولید کرد.

به گزارش گروه بین الملل [خبرگزاری تسنیم](#)، دیپلمات سابق کشورمان در یادداشتی در پایگاه المانیتور نوشت یکی از مسائل مهم مورد اختلاف از دید آمریکا بحث تلاش ایران در گذشته برای مخفی کردن برنامه هسته‌ای خود و نیز ادعای ابعاد احتمالی نظامی آن است که دلیل کافی برای آنهاست برای اینکه تا زمانی که اعتماد کامل آنها کسب نشود غنی سازی ایران تعلیق شود و یا تا حد زیادی به عقب برگردد. اما ایران همه این ادعاها را نفی می کند.

وی می نویسد: به دلیل نقش مهم کنگره آمریکا در سرنوشت روابط ایران و آمریکا به طور کلی و نیز بحث هسته ای لازم است که اعضای آن بدانند که برنامه هسته ای ایران چگونه شروع شد و چرا ایرانی ها این اندازه برای ادامه آن تزلزل ناپذیر هستند.

موسویان در ادامه تاریخچه ای از شروع فعالیت های هسته ای در ایران قبل از انقلاب اسلامی ارائه می کند که آمریکا اولین تاسیسات هسته ای (راکتور تحقیقاتی تهران) را در سال ۱۹۶۷ برای ایران می سازد. جرارد فورد رئیس جمهور وقت آمریکا نیز از طرح ساخت ۲۳ نیروگاه اتمی برای ایران حمایت می کند. کشورهای فرانسه، آلمان و انگلیس نیز توافقاتی با ایران برای ساخت نیروگاه و تولید سوخت امضا می کنند.

اندکی پس از انقلاب، جمهوری اسلامی همه بلند پروازی‌های شاه را کنسل کرد، با این حال راکتور تحقیقاتی تهران را که رادیو دارو تولید می کند فعال نگه داشت و تکمیل نیروگاه بوشهر بود که ۹۰ درصد تکمیل شده و برای آن ۸ میلیارد مارک به آلمان پرداخت شده بود در دستور کار قرار داد. بعلاوه به دنبال سوخت از فرانسه بود که برای آن ۱ میلیارد دلار به این کشور پرداخت کرده بود. اما پس از انقلاب همه این کشورها تحت فشارهای آمریکا، به همکاری

هسته ای خود با ایران پایان دادند و حتی کشورهایمانند چین و آرژانتین را نیز تحت فشار قرار دادند.

موسویان که به گفته خودش از اواسط دهه ۸۰ میلادی در بحث بهبود روابط ایران و اروپا حضور داشته است، در پیش از ۳۰۰ نشست از مقامات آلمانی می‌خواهد تا نیروگاه بوشهر را که ایران پول آن را بیشتر پرداخته تکمیل کنند. به آنها گفتم: «اگر شما بر اساس تعهدات قانونی خود این کار را تکمیل نکنید، ایران از هر راه ممکن آن را کامل می‌کند و چاره ای جز حرکت به سوی خود کفایی و حتی تولید سوخت بومی را ندارد.»

در نتیجه این تحولات، آمریکا و غرب گزینه دیگری برای ایران نگذاشتند به جز اینکه خودش دست به کار شود. در چنین شرایطی، واضح بود که اگر ایران چنین برنامه‌ای را به صورت آشکار و علنی پیگیری کند آمریکا مانع آن خواهد شد. در واقع مخالفت شدید غرب با ایران برای اعمال حقیقت بر اساس معاهده منع اشاعه؛ اختلاف را از نفی یک تکنولوژی به قلدری و تحقیر و تبعیض آشکار تغییر داد. بدین ترتیب که می‌گفتند: «هر ملتی می‌تواند حقوقش را بر اساس آن پی‌تی اعمال کند؛ به جز شما ایرانی‌ها.» پس از اینکه مشخص شد که غرب قصد دارد با ایران به عنوان عضو درجه دو جامعه بین‌الملل رفتار کند، و یا دست کم این درک در ایران ایجاد شد؛ دو احساس اجتماعی-روانشناختی در قبال این نزاع ایجاد شد.

اولا فرهنگ مقاومت که ریشه در تاریخ ایران دارد که ایرانی‌ها غالبا به دنبال عدالت بوده‌اند و در مقابل گردن‌کشی و فشار نیروهای خارجی مقاومت کرده‌اند. همچنین تزلزل ناپذیری ایران ریشه در احساسات وطن پرستانه و افتخار ملی دارد که بدون شک موتور محرکه این برنامه شد.

در حالی که ایرانی‌ها از توافق هسته‌ای حمایت می‌کنند بیش از ۷۰ درصد آنها بر اساس نظرسنجی انجام شده از سوی دانشگاه مریند آمریکا مخالف برچیده شدن سانتریفیوژهای فعلی و نیز محدود کردن فعالیت‌های تحقیقاتی کشورشان هستند. بعلاوه بر اساس این نظرسنجی یک اجماع کلی در بین ایرانی‌ها وجود دارد که لازم است کشورشان برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز داشته باشد.

اما راه پیش رو به اعتقاد موسویان این است که طی ۳ دهه اخیر آمریکا به همه اقدامات- به جز دخالت نظامی- برای تغییر رژیم در ایران متوسل شد. به دلایلی که در کتاب اخیرم «ایران و ایالات متحده آمریکا؛ نگاهی درونی به گذشته ناموفق و راه صلح» توضیح داده‌ام همه این تلاش‌ها شکست خورد و ایران اکنون باثبات‌ترین قدرت منطقه است.

بحران فعلی در خاورمیانه، جنگ‌های داخلی، تشدید درگیری‌های فرقه‌ای و پیدایش خطرناک‌ترین نسخه تروریسم، فضای ژئوپولیتیک جدیدی برای آمریکا ایجاد کرده تا ۳ دهه سیاست‌های شکست خورده‌اش در قبال ایران را بازبینی کند. همین اواخر جوی بایدن معاون اوباما، متحدان آمریکا در منطقه را متهم کرد که فرصت پیدایش داعش را با حمایت از تندروها علیه دولت سوریه ایجاد کرده‌اند.

موضوع هسته ای ایران ، که گره کوری در روابط ایران-آمریکا شده است، در صورت حل و فصل شدن می تواند به نقطه آغازی در همکاری استراتژیک دو کشور برای برقراری امنیت و ثبات در منطقه تبدیل شود.

انتهای پیام/